

Foretræde for beskæftigelsesudvalget 8/12-21

John Meinert Jacobsen, direktør, AOF Danmark

Hans Bechgaard, vicedirektør, AOF Danmark

Kort indledning om AOF's indsatser på beskæftigelsesområdet

- AOF har i mange år arbejdet med beskæftigelsesindsatsen for beskæftigede på arbejdspladserne og for ledige.
- AOF arbejder i krydsfeltet mellem uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen, fordi det hænger sammen, og fordi en stor del af AOF's indsats er målrettet uddannelse af arbejdsstyrken, beskæftigede og ledige.
- AOF arbejder særligt med to beskæftigelsesrettede områder:
 1. Det almene kompetenceløft for arbejdsstyrken, dvs. at styrke beskæftigede og lediges grundlæggende almene færdigheder i dansk, matematik, it og engelsk.
 2. Forløb for de målgrupper af ledige, der har udfordringer ud over ledighed der gør, at de har svært ved at finde beskæftigelse. Forløb der bygger på elementerne: Generelle arbejdsmarkedskompetencer, motivation, engagement og styr på de almene færdigheder.

3 konkrete udfordringer i beskæftigelsesindsatsen

1. Beskæftigede og ledige med mangelfulde almene kompetencer

Beskæftigede

Hvad er udfordringen:

Mange beskæftigede er udfordret på de almene kompetencer og kan ikke (i tilstrækkelig grad)

- deltage i kurser/uddannelse med udbytte
- deltage i kommunikation og samarbejde på arbejdspladsen
- bidrage til udvikling i virksomheden.

En særlig udfordring gælder de mange beskæftigede udlændinge, der har et mangelfuldt dansk sprog, fordi der ikke er relevante kursus- eller uddannelsesmuligheder til dem.

Der er positiv velvilje fra såvel organisationer og virksomheder ift. at arbejde med det almene kompetenceløft.

Der er en fin lovgivning for FVU, ordblindeundervisning og løntabsdækning (SVU), der dækker den grundlæggende finansiering, og Kompetencefondene er positive over for at bidrage til en styrkelse af de almene kompetencer.

Udfordringen er, at det kræver en stor indsats at spotte, informere og motivere de konkrete medarbejdere til at starte i uddannelse samt at informere virksomhederne om uddannelsesordninger, økonomi og konkrete tilrettelæggelsesmuligheder.

Hvad er så løsningen:

Der er brug for økonomi til mere opsøgning på arbejdspladserne. Et 'opsøger-taxameter' eller særlige puljer. Vi har i AOF set, at det virker, fx i flere STAR-projekter.

Se mere om effekterne af en styrket opsøgende indsats her: [Bilag 1a. Resultater fra den opsøgende indsats. 'Projekt Styrket Indsats' \(PSI\)](#).

Der er brug for et dansk-uddannelses tilbud til udenlandske beskæftigede, der har været på arbejdsmarkedet i mange år.

Se mere om behovet for et dansktilbud til udenlandske beskæftigede her: [Bilag 1b. Dansk for udenlandske beskæftigede](#).

Ledige

Hvad er udfordringen:

Ledige med mangelfulde almene kompetencer har svært ved at bide sig fast på arbejdsmarkedet og deltage i kurser, uddannelse mv.

Ledige får ikke i tilstrækkeligt omfang tilbud om almen opkvalificering fordi betalingsloven bestemmer, at det er kommunerne, der skal betale for lediges deltagelse i FVU (i modsætning til Ordblindeundervisning, der er statsbetalt). Kommunerne prioriterer ikke indsatsen, fordi den er for dyr pr. person ift. den samlede ramme, og fordi der oftest ikke er en entydig her-og-nu beskæftigelseseffekt af FVU-kurser.

Hvad er så løsningen:

- ⇒ FVU for ledige skal finansieres af staten (på samme måde som Ordblindeundervisning), dvs. FVU skal ikke være omfattet af betalingsloven eller
- ⇒ Kommunerne får en særlig 2-3 årig bevilling målrettet FVU-uddannelse til ledige (og kommunerne skal returnere ikke-brugte midler tilbage til staten) - evt. med ekstra midler, så FVU kan kombineres med en direkte beskæftigelsesrettet indhold der afklarer/vejleder/motiverer den ledige til praktik og beskæftigelse.

Læs mere om udfordringerne med Betalingsloven her:

[Bilag 1c. Betalingsloven – en hæmmende faktor.](#)

Særligt ift. FVU Digital og FVU Engelsk

Hvad er udfordringen:

Børne- og undervisningsministeren har meddelt, at denne problemstilling hører under beskæftigelsesministeriet.

Med den foreslåede ændring af FVU-loven vil arbejdsmarkedsparete ledige ikke længere have mulighed for at deltage i fagene FVU Engelsk og FVU Digital, og dermed afskæres ledige fra at anvende en ledighedsperiode til at styrke de arbejdsmarkedsrettede kompetencer inden for disse to fagområder gennem deltagelse i FVU.

Det er AOF Danmarks holdning, at det er særdeles uheldigt og uhensigtsmæssigt, når det ses i et beskæftigelsesrettet perspektiv, at disse to fag fremadrettet ikke længere vil kunne tilbydes ledige.

Hertil kommer, at lovændringen ikke blot får konsekvenser for ledige, men også rammer de beskæftigede, der vælger FVU Digital og FVU Engelsk som selvvalgt uddannelse, hvilket der er mange, der gør.

Denne holdning er uddybet og begrundet i medsendte hørings svar afgivet i fællesskab af AOF Danmark, Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier samt Danske HF og VUC.

Hvad er så løsningen:

- ⇒ Den planlagte lovændringen af 'Lov om Forbedrende Voksenundervisning (FVU)' skal ikke gennemføres som foreslået, med det skal fortsat vil være mulige for arbejdsmarkedsparete ledige at kvalificere sig inden for det digitale område og i engelsk, og således beskæftigede fortsat kan vælge FVU Digital og FVU Engelsk som selvvalgt uddannelse.

Læs mere om udfordringerne med at droppe FVU Digital og FVU Engelsk for ledige:

["Bilag 1d. Hørings svar om FVU Digital og FVU Engelsk. AOF, Erhvervsskolerne og VUC"](#)

["Bilag 1e. Høringsnotat L69. Se særligt pkt. 4.1. Målgruppen for FVU-digital og FVU-engelsk"](#)

2. Ledige med særlige udfordringer ud over ledighed – der risikerer ikke at komme med i opsvinget

Hvad er problemet:

Der er gang i beskæftigelsen, og gode muligheder for ledige til at komme i job.

Men der er en gruppe af ledige, der af vidt forskellige grunde ikke kommer med i opsvinget, men hænger i langtidsledighed - eller er i risiko for det.

Almindelige uddannelsesprojekter er ikke løsningen. Og praktik eller støttet ansættelse heller ikke.

Hvad er så løsningen:

AOF har tidligere vist, at det er muligt at få folk i beskæftigelse igen, hvis der tilrettelægges projekter direkte efter den enkeltes udfordringer, behov og muligheder.

AOF –og andre agile organisationer, skal have mulighed for at gennemføre projekter målrettet særlige målgrupper, der har særlige behov.

Projekter der indeholder elementerne: Afklaring, motivation og engagement, generelle arbejdsmarkedskompetencer, styr på de almene færdigheder samt arbejdspladsintegration.

Det kræver:

Statslige puljer, der kan søges af fx AOF eller andre dynamiske organisationer – eller kommunerne, som så kan bruges til samarbejde med aktører, der kan gennemføre indsatsen lokalt.

Ændring af refusionsordningerne til kommunerne: Beskæftigelseslovgivningen og refusionsordningerne mellem kommune og stat betyder, at kommunerne får forskellig refusion på udgifter til aktiveringsindsatsen afhængig af indsatsens art:

- 100 % refusion hvis kommunen bevilger en ledig et kursus, der er på statens positivliste,
- 80 % hvis kurset er på regionens positiv liste,
- 50 % på ordinær uddannelse og
- 0 % hvis det er et forløb gennemført af AOF.

3. Integrationsindsatsen. 37 timers aktivering for indvandrere og andre udlændinge

Hvad er udfordringen:

De seneste års integrationsindsats har været domineret af et beskæftigelsesrettet fokus. Dette har vist sig at være en succesfuld strategi, men kun for dele af målgruppen.

Hvad er så løsningen:

Den virksomhedsrettede indsats skal fortsat være et kerneelement i integrationsindsatsen. Alle skal med i (arbejds-)fællesskabet, både af hensyn til den enkelte og af hensyn til samfundet.

Men der skal etableres en grundlæggende ny og mere bevidst anvendelse af den virksomhedsvendte indsats, hvor der er et klart udviklende og oplærende perspektiv i indsatsen.

Målet med 37 timers aktivering må være at skabe en målrettet og varig integration på arbejdsmarkedet og i samfundet, således deltagerne opnår selvforsørgelse.

Det kræver:

At der sker en faglig og sproglig opkvalificering, der gennemføres sideløbende med en virksomhedstilknytning. Vi foreslår derfor en 'Hjælp til selvhjælp'-model med 5 punkter

1. Afklaring og fastsættelse af individuelle mål
2. Praxisrettet sprogundervisning parallelt med en virksomhedsindsats
3. Faglig kvalificering, hvis nødvendigt, fx AMU-kurser
4. Forpligtende aftaler med virksomheder om kvalificeringsforløb
5. Mulighed for individuel, personlig opfølgning målrettet fastholdelse og integration.

Læs nærmere her: "[Bilag 3. Om 37 timers aktivering for indvandrere og andre udlændinge](#)"

Det almene kompetenceløft. ALLE.MED.NU

Arbejdsmarkedet stiller både nu og i fremtiden krav til medarbejdernes omstillingsevne og uddannelsesniveau. Det kræver, at den enkelte medarbejders basale læse-, regne- og -it-færdigheder er på plads, for hvis man kæmper med det basale, er det svært at lære nyt og indgå i kommunikation og udvikling på arbejdspladserne.

Næsten 600.000 danskere har svært ved at læse, skrive og regne. Og op mod 1 mio. danskere har svage it-færdigheder. Det er både en udfordring for den enkelte og for arbejdsmarkedet.

Derfor lancerer AOF, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier og Danske HF & VUC en fælles ambition under overskriften ALLE.MED.NU, og hertil er knyttet 18 konkrete forslag til, hvorledes der kan gennemføres et alment kompetenceløft for såvel beskæftigede som ledige.

Læs nærmere her:

[*"Bilag 4a. VEU-rådets udtalelse om basale færdigheder"*](#)

[*"Bilag 4b. ALLE.MED.NU. Ambition"*](#)

[*"Bilag 4c. ALLE.MED.NU. 18 konkrete forslag"*](#)